

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4100-001-03/2014

P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2013 r. – planowanie i wykorzystanie przez Gminę Miejską Przemyśl dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Roman Chrząszcz – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88209 z dnia 8 stycznia 2014 r. [Dowód, akta kontroli str. 1]
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Przemyślu, adres: Rynek 1, 37-700 Przemyśl, regon: 000686753
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Choma – Prezydent Miasta [Dowód, akta kontroli str. 2]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność Urzędu Miejskiego w Przemyślu (Urzędu), w zakresie wykonania budżetu państwa w 2013 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej	W wyniku kontroli pozytywnie oceniono: – planowanie i wykorzystanie w 2013 r. przez Gminę Miejską Przemyśl, zwaną dalej Gminą, dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Planowane kwoty dotacji zostały ujęte w uchwale budżetowej Gminy na 2013 r. i wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem. Niewykorzystane kwoty dotacji Gmina zwróciła do budżetu Wojewody Podkarpackiego, w terminie określonym art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², – rzetelność sprawozdań budżetowych Gminy Rb-50 o dotacjach i o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzonych za okres IV kwartałów 2013 r. Sprawozdania te sporządzono na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek organizacyjnych Gminy wykonujących ww. zadania i na podstawie ksiąg rachunkowych Urzędu.
----------------------------	--

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

Na ocenę ogólną miały wpływ następujące nieprawidłowości:

- brak pełnej ewidencji księgowej, obejmującej wszystkie wydatki i koszty zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych w rozdz. 75011 – *Urzędy wojewódzkie*. Koszty i wydatki realizacji zadań w tym rozdziale budżetowym zostały zaewidencjonowane tylko do wysokości otrzymanej dotacji z budżetu państwa. Pozostałą ich część, niemającą pokrycia w otrzymanej dotacji, ujęto w rozdz. 75023 – *Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)*, tj. tak jakby były to zadania własne Gminy,
- błędne rozliczenie dochodów budżetowych pobranych tytułem kary umownej za nieterminowe wykonanie zamówienia publicznego, związanego z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. Dochody te w całości zostały odprowadzone na rachunek dysponenta budżetowego, mimo iż 5% tych wpływów powinno stanowić dochody budżetu Gminy.

Ponadto, uwaga NIK dotyczy kwestii braku wniosków Prezydenta Miasta do Wojewody Podkarpackiego o uzupełnienie dotacji z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, w sytuacji gdy Gmina w 2013 r. dofinansowała znaczącymi środkami własnymi realizację tych zadań.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez Gminę Miejską Przemyśl dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej.

Opis stanu
faktycznego

W budżecie państwa na rok 2013, dla Gminy zaplanowane zostały dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej w 21 rozdziałach klasyfikacji budżetowej (plan po zmianach):

- rozdz. 01095 *Pozostała działalność* § 2010 – 13.041,64 zł, z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolniczej przez producentów rolnych;
- rozdz. 70005 *Gospodarka gruntami i nieruchomościami* § 2110 – 197.311 zł, z przeznaczeniem na zarząd nieruchomościami Skarbu Państwa;
- rozdz. 71013 *Prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne)* § 2110 – 40.000 zł, z przeznaczeniem na modernizację ewidencji gruntów i budynków;
- rozdz. 71015 *Nadzór budowlany* § 2110 – 408.135 zł, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów zadań realizowanych przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Przemyśle oraz § 6410 – 7.659 zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne Inspektoratu;
- rozdz. 75011 *Urzędy wojewódzkie* § 2010 – 518.320 zł, z przeznaczeniem pokrycie kosztów zadań przewidzianych m.in. przepisami: ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych³, ustawy z dnia 29

³ Dz. U. z 2006 r. Nr 139 poz. 993 ze zm.

września 1986 r. *Prawo o aktach stanu cywilnego*⁴, ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej⁵ oraz § 2110 – 175.570 zł, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów zadań przewidzianych m.in. przepisami: ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne*⁶, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁷, ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁸, ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*⁹;

- rozdz. 75045 *Kwalifikacja wojskowa* § 2110 – 63.899 zł, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej;
- rozdz. 75101 *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa* § 2010 – 7.226 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców;
- rozdz. 75411 *Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej* § 2110 – 8.459.724 zł, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów funkcjonowania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Przemyślu (KM PSP lub Komenda) oraz § 6410 – 30.000 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu specjalnego samochodu do przewozu grup ratowniczych;
- rozdz. 75478 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych* § 2110 – 1.972 zł, z przeznaczeniem na dla KM PSP, na odtworzenie infrastruktury i sprzętu oraz zwrotu kosztów strat poniesionych podczas działań związanych z usuwaniem skutków wichur i nawałnic;
- rozdz. 80195 *Pozostała działalność* § 2010 – 7.200 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów ubezpieczenia uczniów pochodzenia romskiego realizujących obowiązki szkolny i dzieci uczęszczających do przedszkoli oraz na organizację wypoczynku poza miejscem zamieszkania w ramach realizacji wieloletniego programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce;
- rozdz. 85156 *Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego* § 2110 – 6.949.321 zł, z przeznaczeniem na opłacenie składek ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku;
- rozdz. 85195 *Pozostała działalność* § 2010 – 5.015 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminy decyzji w sprawach świadczeń zdrowotnych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹⁰;

⁴ Dz. U. z 2011 r. Nr 212 poz. 1264 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 672 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 193 poz. 1287 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 102 poz. 651 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 145 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.

- rozdz. 85201 *Placówki opiekuńczo-wychowawcze* § 2110 – 62.035 zł, z przeznaczeniem na finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- rozdz. 85203 *Ośrodki wsparcia* § 2010 – 568.800 zł, na utrzymanie środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzonego przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym KOŁO w Przemyśle;
- rozdz. 85212 *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* – 19.299.200 zł na wypłatę tych świadczeń;
- rozdz. 85213 *Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej* § 2010 – 133.700 zł na opłacenie ww. składek;
- rozdz. 85219 *Ośrodki pomocy społecznej* § 2010 – 13.500 zł, na wypłacenie wynagrodzeń za sprawowanie opieki oraz na obsługę tego zadania, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej;
- rozdz. 85228 *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze* § 2010 – 464.492 zł, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów usług opiekuńczych;
- rozdz. 85295 *Pozostała działalność* § 2010 – 334.342 zł z przeznaczeniem na pomoc finansową realizowaną na podstawie rządowych programów wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, ustanowionych uchwałami Rady Ministrów: Nr 104/2012 z dnia 25 czerwca 2012 r. i Nr 48/2013 z dnia 26 marca 2013 r.;
- rozdz. 85321 *Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności* § 2110 – 540.000 zł, na pokrycie kosztów funkcjonowania Powiatowego Zespołu;
- rozdz. 85415 *Pomoc materialna dla uczniów* § 2010 – 1.700 zł, na zakup przyborów szkolnych dla uczniów pochodzenia romskiego realizujących obowiązki szkolny w szkole podstawowej i gimnazjum.

Łączna kwota planowanych dla Gminy w 2013 r. dotacji, na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wynosiła 38.302.162,64 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 3-48, 112-114]

1.1. W 2012 r., na etapie projektowania budżetu państwa na rok 2013, dla Gminy na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, przewidziane zostały dotacje celowe w 13 rozdziałach: 70005, 71013, 71015, 75011, 75045, 75101, 75411, 85156, 85203, 85212, 85213, 85228 i 85321. Dotacje celowe w pozostałych rozdziałach zostały zaplanowane i wprowadzone do budżetu Gminy w trakcie roku 2013.

Gmina w 2012 r. na etapie opracowywania budżetu na rok 2013, przekazała do Wojewody Podkarpackiego (dysponenta cz. 85/18 budżetu państwa) informacje o wnioskowanych dotacjach na zadania z zakresu administracji rządowej, realizowane w następujących rozdziałach budżetowych:

- 70005 – kwota wnioskowanej dotacji wynosiła 120.000 zł – pismo Prezydenta Miasta, z dnia 30 maja 2012 r., skierowane do Wojewody Podkarpackiego. Kwota ta została oszacowana przez Gminę na podstawie kwot wydatków w zakresie gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa w poprzednich latach jak również zadań zaplanowanych na 2013 r.;
- 71013 – kwota wnioskowanej dotacji wynosiła 150.000 zł – pismo Prezydenta Miasta, z dnia 6 lipca 2012 r., skierowane do Wojewody Podkarpackiego. Jak wyjaśnił Pan Maciej Iwaszkiewicz – Naczelnik Wydziału Geodezji i Katastru Urzędu, projekt planu wydatków został oszacowany na podstawie informacji uzyskanych od wykonawców Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu. Jednocześnie Naczelnik wyjaśnił, iż nie posiada pisemnych ofert, a w trakcie opracowywania projektów planów rzeczowo-finansowych na 2013 r., z zakresu zadań realizowanych przez ten Wydział, nie sporządzano kalkulacji pisemnych a jedynie robocze wersje, które usunięto;
- 75411 – kwota wnioskowanej dotacji 7.795.571 zł – pismo Komendanta Miejskiego PSP w Przemyślu, z dnia 8 sierpnia 2012 r., skierowane do Komendanta Wojewódzkiego PSP w Rzeszowie. Kwota dotacji została oszacowana na podstawie planu wydatków roku 2012 oraz przewidywanego wykonania wydatków Komendy w roku 2012.

[Dowód, akta kontroli str. 3-17, 49-78]

Jak wyjaśniła Pani Maria Łańcucka – Skarbnik Gminy, w pozostałych rozdziałach budżetowych (71015, 75011, 75045, 75101, 85156, 85203, 85212, 85213, 85228 i 85321) w 2012 r. na etapie projektowania budżetu na 2013 r., Gmina nie przekazywała wniosków o dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej, gdyż Wojewoda Podkarpacki nie wnioskował do Gminy o przekazanie takich informacji. Kwoty dotacji w tych rozdziałach zostały ustalone przez Wojewodę. Jednocześnie Skarbnik Gminy wyjaśniła, że Gminie nie jest wiadomo wg jakich kryteriów zostały ustalone przez Wojewodę Podkarpackiego kwoty dotacji na zadania zlecone w rozdziałach, w których nie były składane wnioski. Pani Skarbnik podała, że Gmina otrzymuje informacje dotyczące kwot dotacji na podstawie zawiadomień wynikających z projektu ustawy budżetowej.

[Dowód, akta kontroli str. 79-81]

1.2. W dniu 25 października 2012 r. Gmina otrzymała informację (pismo z dnia 23 października 2012 r.) od Wojewody Podkarpackiego o kwotach dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz kwotach dotacji na realizację tych zadań, wynikających z projektu ustawy budżetowej.

W dniu 1 marca 2013 r. Gmina otrzymała od Wojewody informację (pismo z dnia 25 lutego 2013 r.) o kwotach powyższych dochodów i dotacji wynikających z ustawy budżetowej na 2013 r.

Informacje te zostały przekazane przez Wojewodę Podkarpackiego w terminach przewidzianych odpowiednio przepisami art. 143 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 148 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Kwoty dotacji z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, w projekcie budżetu Gminy oraz w uchwale budżetowej Gminy na 2013 r. (Nr 283/2012 Rady Miejskiej w Przemyśle z dnia 20 grudnia 2012 r.), zostały zaplanowane na podstawie informacji Wojewody Podkarpackiego o planowanych kwotach dotacji przewidzianych w projekcie budżetu państwa.

[Dowód, akta kontroli str. 9-17, 82]

1.3. Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej, otrzymane przez Gminę w 2013 r. w 13 rozdziałach budżetowych, Prezydent Miasta Przemyśla w całości przekazał do jednostek organizacyjnych Gminy lub stowarzyszeń, tj.:

- a) dotacje otrzymane w ramach rozdz. 71015, zostały przekazane do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Przemyśle,
- b) dotacje otrzymane w ramach: rozdz. 75411 i rozdz. 75478, zostały przekazane do KM PSP w Przemyśle, z tym, że Wojewoda Podkarpacki – pismem z dnia 10 grudnia 2013 r. – dokonał blokady planowanych wydatków budżetowych dla Gminy w rozdz. 75411 § 2110 w kwocie 2.071 zł. Kwota przekazanej dotacji w tej podziale klasyfikacji budżetowej wynosiła 8.457.653 zł,
- c) dotacja otrzymana w ramach rozdz. 85156, została przekazana do:
 - Powiatowego Urzędu Pracy w Przemyśle (PUP) – 6.911.647 zł,
 - „Nasza Chata” Dom dla Dzieci w Przemyśle (Nasza Chata) – 15.303,60 zł,
 - Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Dom dla Dzieci i Młodzieży „Maciek” w Przemyśle (WPOW Maciek) – 21.902,40 zł,
 - Zespołu Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Przemyśle – 93,60 zł,
 - II Liceum Ogólnokształcącego – 187,20 zł,
 - Zespołu Szkół Usługowo Hotelarskich i Gastronomicznych w Przemyśle – 187,20 zł,
- d) dotacje otrzymane w ramach rozdz.: 85195, 85212, 85213, 85219, 85295 i 85321 przekazano do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyśle (MOPS), z tym że Wojewoda Podkarpacki, pismem z dnia 20 grudnia 2013 r., dokonał blokady planowanych wydatków budżetowych przewidzianych dla Gminy w rozdz. 85212 w kwocie 10.000 zł. Kwota otrzymanej dotacji w tym rozdziale wynosiła 19.289.200 zł,
- e) dotacja otrzymana w rozdz. 85201 została przekazana do WPOW Maciek,
- f) dotację otrzymaną w rozdz. 85203 przekazano do Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Przemyśle,
- g) dotacja otrzymana w rozdz. 85228 została przekazana do Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Oddział w Przemyśle.

Dotację otrzymaną w rozdz. 80195 w kwocie 7.200 zł, w części, tj. 6.747 zł Prezydent Miasta przekazał do jednostek oświatowych Gminy, z tego:

- do Szkoły Podstawowej Nr 5 w Przemyśle – 6.380 zł,
- do pozostałych placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy – 367 zł.

Pozostałą część dotacji otrzymaną w tym rozdziale budżetowym, Gmina zatrzymała na rachunku budżetu, a następnie zwróciła do budżetu Wojewody.

Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej, otrzymane przez Gminę w pozostałych rozdziałach budżetowych (01095, 70005, 71013, 75011, 75045, 75101, 85415) wykorzystane zostały bezpośrednio przez Urząd Miejski w Przemyśle (w ramach planu finansowego Urzędu).

[Dowód, akta kontroli str. 83-111, 115-116]

Jednostki organizacyjne i stowarzyszenia, do których Gmina przekazywała środki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zostały poinformowane przez Prezydenta Miasta o kwotach dotacji przewidzianych w projekcie budżetu i w ustawie budżetowej na rok 2013. Informacje w tym zakresie przekazano pismami odpowiednio: z dnia 26 października 2012 r. i 15 marca 2013 r.

Dotacja otrzymana z budżetu państwa w rozdz. 85156 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego*, przekazana została przez Prezydenta Miasta do 6 jednostek organizacyjnych, z tym że dotację przewidzianą w projekcie budżetu podzielono dla 3 jednostek: PUP, „Naszej Chaty” i „WPOW Maciek” w następujący sposób:

- planowaną kwotę środków dla „Naszej Chaty” i dla „WPOW Maciek”, ustalono wg faktycznych potrzeb, tj. liczby przebywających tam dzieci i kwoty rocznych składek ubezpieczenia zdrowotnego,
- pozostałą kwotę środków przeznaczono dla PUP, dla bezrobotnych zarejestrowanych w tej jednostce.

Dla pozostałych jednostek środki zostały zaplanowane i przekazane w trakcie roku, na podstawie zgłoszonych przez nie wniosków.

[Dowód, akta kontroli str. 117-147]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wykorzystanie przez Gminę Miejską Przemyśl dotacji z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej.

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wojewoda Podkarpacki w stosunku do Gminy, w ostatnich 2 miesiącach 2013 r., podjął następujące decyzje, zmieniające planowane kwoty dotacji z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej:

- a) w rozdz. 70005, w dniu 19 grudnia 2013 r. zmniejszył plan dotacji o kwotę 15.000 zł,
- b) w rozdz. 71015, w dniu 6 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o kwotę 3.000 zł,
- c) w rozdz. 75411, w dniu 5 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o 10.402 zł,
- d) w rozdz. 85156, w dniu 13 grudnia 2013 r. zwiększył plan dotacji o 244.621 zł
- e) w rozdz. 85195, w dniu 14 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o 5.015 zł,
- f) w rozdz. 85201, w dniu 20 grudnia 2013 r. zwiększył plan dotacji o 7.015 zł,
- g) w rozdz. 85203:
 - w dniu 6 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o 35.000 zł,
 - w dniu 14 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o 31.000 zł,
- h) w rozdz. 85212, w dniu 14 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o 100.000 zł,
- i) w rozdz. 85213, w dniu 14 listopada 2013 r. zmniejszył plan dotacji o 4.700 zł,
- j) w rozdz. 85228, w dniu 6 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o 40.692 zł,
- k) w rozdz. 85295:
 - w dniu 14 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o 10.002 zł
 - w dniu 20 listopada 2013 r. zwiększył plan dotacji o 3.600 zł

[Dowód, akta kontroli str. 3-48]

Dotacje z budżetu państwa w 2013 r. na zadania z zakresu administracji rządowej, otrzymane przez Gminę w rozdz. 71015, 75011 i 75101, 85321 przekazywane były przez Wojewodę Podkarpackiego w miesięcznych, równych transzach, w wysokości 1/12 przyznanej kwoty.

Dotacje otrzymane w 2013 r. w ramach rozdz. 70005, 75411, 85156, 85201, 85203, 85212, 85213, 85228, 85295, przekazywane były przez Wojewodę w transzach miesięcznych, z tym, że transze te nie były równe. I tak:

- w rozdz. 70005, Gmina w grudniu nie otrzymała dotacji, w listopadzie otrzymała transzę dotacji w kwocie 22.500 zł, w październiku – 13.000 zł, we wrześniu 23.000 zł, w lipcu – 12.000 zł, w lutym – 126.311 zł, a w pozostałych miesiącach – w kwotach od 1.000 zł do 3.000 zł,
- w rozdz. 75411, Gmina w grudniu 2012 r., na poczet roku następnego otrzymała dotację w kwocie 405.000 zł. W 2013 r., w grudniu Gmina otrzymała transzę dotacji w kwocie – 40.882 zł, w czerwcu – 465.000 zł, w lutym – 1.270.000 zł, a w pozostałych miesiącach – od 615.000 zł do 865.000 zł,
- w rozdz. 85156, miesięczne transze dotacji wynosiły od 557.100 zł (przekazana) w styczniu do 595.743 zł (przekazana w maju),

- w rozdz. 85201, w I półroczu 2013 r. Gmina nie otrzymywała dotacji w tym rozdziale. W lipcu kwota otrzymanej dotacji wynosiła 32.100 zł, w grudniu 11.535 zł, a w pozostałych miesiącach II półrocza miesięczna transza dotacji wynosiła 4.600 zł,
- w rozdz. 85203, Gmina w grudniu otrzymała transzę dotacji 2.040 zł, w listopadzie 131.280 zł, w październiku 68.280 zł, w pozostałych miesiącach – po 40.800 zł,
- w rozdz. 85212, Gmina w grudniu nie otrzymała dotacji, w styczniu kwota dotacji wynosiła 3.450.000 zł, w pozostałych miesiącach transza dotacji wynosiła od 1.161.200 zł (w listopadzie), do 1.870.000 zł (w maju),
- w rozdz. 85213, w sierpniu dotacja wynosiła 32 zł, w pozostałych miesiącach kwoty dotacji wynosiły od 7.402 zł (w listopadzie), do 16.146 zł (w styczniu),
- w rozdz. 85228, miesięczne transze dotacji wynosiły od 31.390 zł (w lutym), do 47.130 zł (w październiku),
- w rozdz. 85295, w styczniu i lutym Gmina nie otrzymała dotacji w tym rozdziale. W marcu dotacja wynosiła 4.600 zł, w grudniu 8.110 zł, w październiku 73.232 zł, a w pozostałych miesiącach – od 32.960 zł do 41.600 zł.

Dotacje otrzymane w rozdz. 01095, 71013, 75045, 75478, 80195, 85195, 85219 i 85415 przekazywane były przez Wojewodę Podkarpackiego w 1, 2 lub w 3 transzach w ciągu roku 2013, z tym, że dotacje w rozdz.: 71013, 85195 i 75478 w całości zostały przekazane przez tego dysponenta w ostatnim kwartale tj. odpowiednio: 3 grudnia 2013 r., 6 grudnia 2013 r. i 21 października 2013 r.

[Dowód, akta kontroli str. 83-111]

Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy, powyższy nierytmiczny i nieproporcjonalny do upływu czasu, sposób przekazywania przez Wojewodę niektórych dotacji na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, nie miał wpływu na realizację tych zadań oraz zadań własnych Gminy.

[Dowód, akta kontroli str. 148-149, 164-168]

Gmina w ramach rozliczeń dotacji otrzymanych w 2013 r. na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, w okresie od 25 października 2013 r. do 10 stycznia 2014 r., dokonała zwrotów niewykorzystanych części dotacji na łączną kwotę 25.234,99 zł.

Niewykorzystane części dotacji zostały zwrócone na rachunek dysponenta budżetu, w terminie przewidzianym przepisami art. 168 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*, który stanowi, że dotacje w części niewykorzystanej w danym roku, podlegają zwrotowi do budżetu państwa w terminie do 31 stycznia roku następnego. Niepełne wykorzystanie dotacji i konieczność ich zwrotu nie była spowodowana późnym terminem ich przekazania przez Wojewodę Podkarpackiego na rachunek bieżący budżetu Gminy. Zwroty niewykorzystanych części dotacji wynikały przede wszystkim z niższych kosztów realizacji zadań niż zaplanowane wydatki oraz z zaokrągleń.

[Dowód, akta kontroli str. 159-168]

Gmina w 2013 r. wnioskowała do Wojewody Podkarpackiego o zwiększenie dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, realizowane w rozdz. 70005 – *Gospodarka gruntami i nieruchomościami*, w łącznej kwocie 152.311 zł, z tego:

- 122.311 zł z przeznaczeniem na wypłatę na rzecz osób fizycznych odszkodowania za sprzedane lokale mieszkalne w budynku przy ul. Smolki 3 w Przemyślu, ustalonego na podstawie ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Przemyślu. Pismem z dnia 6 lutego 2013 r. Wojewoda poinformował Gminę o zwiększeniu dotacji o wnioskowaną kwotę,
- 30.000 zł z przeznaczeniem na aktualizację opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa. Pismem z dnia 14 sierpnia 2013 r. Wojewoda poinformował Gminę o zwiększeniu dotacji na wnioskowany cel o 20.000 zł.

Ponadto, Gmina w dniu 21 października 2010 r. zwróciła się do Wojewody Podkarpackiego z wnioskiem o zwiększenie dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane w dziale 750 – *Administracja publiczna*, o kwotę 22.120 zł, z przeznaczeniem na wypłatę nagrody jubileuszowej Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego. Jednocześnie Gmina wnioskowała o zwiększenie dotacji w tym dziale w roku następnym o kwotę 33.180 zł, z przeznaczeniem na wypłatę odprawy emerytalnej dla tego pracownika. W odpowiedzi na złożony wniosek Wojewoda poinformował Prezydenta Miasta, że środki na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach dotacji, są corocznie kalkulowane wg zasad przyjętych do określenia wydatków podobnego rodzaju w budżecie państwa. Zasady te – zdaniem Wojewody – zostały zachowane przy kalkulacji dotacji na 2010 r. oraz na 2011 r. i środki te powinny zabezpieczyć pełną realizację zadań. Wojewoda stwierdził, iż nie posiada wolnych środków, które mógłby przeznaczyć na zwiększenie dotacji dla Gminy.

[Dowód, akta kontroli str.164-180]

Zgodnie z przepisem art. 49 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*¹¹, dotacje celowe, powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleczanych zadań. W przypadku niedotrzymania ww. warunku jednostce samorządu terytorialnego przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym.

Gmina w 2013 r. nie dochodziła w postępowaniu sądowym roszczeń o zwiększenie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, na podstawie wyżej powołanego przepisu prawnego.

[Dowód, akta kontroli str.164-168]

2.2. Analiza ksiąg rachunkowych budżetu Gminy wykazała, że Gmina w 13 rozdziałach budżetowych, w których realizowała zadania z zakresu administracji rządowej za pośrednictwem jednostek organizacyjnych i stowarzyszeń, w 12

¹¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 80 poz. 526 ze zm.

rozdziałach środki otrzymanej dotacji przekazywane były do tych podmiotów na bieżąco, tj. w terminie do 7 dni po ich przekazaniu przez Wojewodę Podkarpackiego. W rozdz. 85212, część otrzymanych transz dotacji przekazano do MOPS (jednostki realizującej zadania zlecone w tym rozdziale) w terminie późniejszym, tj.:

- kwotę 1.700.000 zł dotacji otrzymanej od Wojewody 3 stycznia 2013 r. Gmina przekazała w 4 transzach w okresie: 4 – 15 stycznia 2013 r.,
- kwotę 1.750.000 zł dotacji otrzymanej 30 stycznia 2013 r. Gmina przekazała w 4 transzach w okresie: 6 – 15 lutego 2013 r.,
- dotację 1.650.000 zł otrzymaną 26 lutego 2013 r. Gmina przekazała w 6 transzach w okresie: 5 – 14 marca 2013 r.
- dotacje w pozostałych miesiącach 2013 r. otrzymane od Wojewody w tym rozdziale budżetowym, przekazywane były do MOPS, w sposób podobny jak wyżej.

[Dowód, akta kontroli str. 92-111]

Jak ustalono w trakcie kontroli, taki sposób przekazywania środków otrzymanej dotacji do MOPS, wynikał z telefonicznych zapotrzebowań, zgłaszanych przez tę jednostkę i nie zakłócił poprawności realizowanych przez nią zadań.

W kontroli ustalono, że jednostki organizacyjne Gminy oraz stowarzyszenia wykonujące zadania z zakresu administracji rządowej, w 2013 r. nie kierowały do Prezydenta Miasta pism o dodatkowe środki na realizację tych zadań.

[Dowód, akta kontroli str. 242-247]

Ewidencja księgowa budżetu Gminy w 2013 r. prowadzona była zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*¹². Otrzymane przez Gminę dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej ewidencjonowane były na kontach Wn 133/Ma 901.

Przekazanie środków z budżetu Gminy do jednostek organizacyjnych, wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej, ewidencjonowane było na kontach Wn 223/Ma 133. Konto 223 prowadzone było z podziałem na poszczególne jednostki organizacyjne Gminy. Wykorzystanie przez jednostkę organizacyjną środków, ewidencjonowane było w księgach rachunkowych budżetu Gminy, na podstawie miesięcznych sprawozdań budżetowych, na kontach Wn 902/Ma 223.

[Dowód, akta kontroli str. 248]

2.3. Gmina w 2013 r. dofinansowała środkami własnymi zadania z zakresu administracji rządowej w kwocie łącznej 1.147.952,57 zł, z tego:

¹² Dz. U. z 2013 r. poz. 289 j.t.

- w rozdz. 75011 kwotę 1.053.893,62 zł. Według kalkulacji sporządzonej przez Urząd w trakcie niniejszej kontroli, koszty wynagrodzeń, pochodnych od wynagrodzeń, dodatkowych wynagrodzeń rocznych oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (§ 4010, § 4040, § 4110, § 4120 i § 4440) pracowników Urzędu wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej w 2013 r, w tym rozdziale budżetowym, wynosiły 1.747.783,62 zł. Wydatki na pokrycie tych kosztów w kwocie 693.890 zł zostały sfinansowane dotacją otrzymaną z budżetu państwa. Pozostałą część kosztów Gmina dofinansowała środkami własnymi,
- w rozdz. 85212 kwotę 94.058,95 zł. Koszty obsługi wypłaty świadczeń rodzinnych, koszty obsługi wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz koszty obsługi składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w 2013 r. wynosiły 672.734,92 zł. Wydatki na pokrycie tych kosztów w kwocie 578.675,97 zł zostały sfinansowane dotacją z budżetu państwa. Pozostałą część tych kosztów Gmina dofinansowała środkami własnymi.

[Dowód, akta kontroli str. 164-183, 184-206, 241, 407-417]

Pan Robert Choma – Prezydent Miasta, w sprawie dofinansowania zadań z zakresu administracji rządowej środkami własnymi Gminy wyjaśnił m.in., że dofinansowanie to spowodowane było zaniżoną kwotą dotacji ustaloną przez Wojewodę w stosunku do rzeczywistych kosztów realizacji tych zadań. Wyjaśnił również, że Gmina w 2013 r. nie wnioskowała do Wojewody Podkarpackiego o zwiększenie dotacji, ponieważ nie były przyznawane Gminie takie zwiększenie na podstawie składanych wniosków w latach wcześniejszych.

Prezydent wyjaśnił, że Gmina nie dochodziła (choć rozważała taką możliwość) należnych dotacji w postępowaniu sądowym. Według Prezydenta, w przypadku skierowania takiego pozwu, Gmina byłaby zobowiązana ponieść dodatkowe koszty z tytułu opłaty sądowej oraz biegłych sądowych z zakresu rachunkowości. Prezydent zwrócił uwagę, iż w tym zakresie brak jest jeszcze ustalonego orzecznictwa.

[Dowód, akta kontroli str. 387-395]

W kontroli ustalono, że ewidencja wydatków dotyczących zadań z zakresu administracji rządowej przypisanych do rozdz. 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, nie przedstawiała pełnych wydatków Gminy poniesionych w tym zakresie. Wydatki i koszty zadań z zakresu administracji rządowej w 2013 r. ewidencjonowane były w ciężar tego rozdziału budżetowego tylko do wysokości otrzymanej dotacji z budżetu państwa. Pozostała część wydatków poniesionych na realizację tych zadań (nie mająca pokrycia w kwocie otrzymanej dotacji), została ujęta w księgach rachunkowych Urzędu, w rozdz. 75023 – *Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)*, tak jakby to były zadania własne Gminy.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹³, wydatki i koszty dotyczące zadań zleconych, w pełnej wysokości, powinny zostać ujęte w rozdz. 75011 *Urzędy*

¹³ Dz. U. Nr 38 poz. 207 ze zm.

wojewódzkie. Przedstawiony wyżej sposób ewidencji zadań zleconych, nie przedstawiał faktycznych wydatków i kosztów poniesionych na realizację tych zadań. Tak prowadzona ewidencja powodowała, że księgi rachunkowe oraz sprawozdania budżetowe Urzędu wykazywały, że wydatki zadań z zakresu administracji rządowej realizowane w ramach rozdz. 75011, zostały sfinansowane otrzymaną dotacją z budżetu państwa, mimo iż Gmina w znacznej części realizację tych zadań dofinansowała środkami własnymi.

[Dowód, akta kontroli str. 164-168, 183, 184-206, 226-236]

Prezydent Miasta składając wyjaśnienia w sprawie ewidencji księgowej wydatków i kosztów rozdz. 75011 podał m.in., że prowadzona ewidencja księgowa nie przedstawia pełnych wydatków Gminy poniesionych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, ponieważ część tych wydatków ujęto w rozdz. 75023. Prezydent wskazał, że dokonując księgowania wydatków w rozdz. 75023, kierowano się stanowiskiem Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego Ministerstwa Finansów zawartym w piśmie z dnia 18 października 2007 r., skierowanym do Starosty Przemyskiego, z którego wynika, że w przypadku dofinansowania przez powiat środkami własnymi zadań z zakresu administracji rządowej, wydatki te powinny zostać ujęte w rozdz. 75020 – *Starostwa powiatowe*.

[Dowód, akta kontroli str. 387-395]

2.4. Analiza wykorzystania przez Gminę 5 wybranych dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, przedstawia się następująco:

2.4.1. Dotacja przekazana w ramach rozdz. 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, z przeznaczeniem na pokrycie wypłaty ww. świadczeń oraz koszty obsługi tych świadczeń:

- 1) w informacji Wojewody Podkarpackiego o kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, przewidzianych projektem ustawy budżetowej na 2013 r., plan ww. dotacji wynosił 19.363.000 zł. W informacji Wojewody, o kwotach dotacji przewidzianych w ustawie budżetowej na 2013 r, plan tej dotacji został zmniejszony i wynosił 19.199.200 zł. W ciągu roku 2013, plan dotacji z budżetu państwa dla Gminy, w powyższym rozdziale budżetowym został zwiększony do kwoty 19.299.200 zł. Decyzją z dnia 20 grudnia 2013 r. Wojewoda Podkarpacki, na wniosek Gminy, dokonał blokady planowanych wydatków budżetowych w tym rozdziale na kwotę 10.000 zł. Kwota otrzymanej dotacji wynosiła 19.289.200 zł,
- 2) ze środków dotacji finansowane były następujące zadania:
 - wypłata świadczeń rodzinnych realizowana na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹⁴,

¹⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 j.t.

- wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. *o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*¹⁵,
- opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne albo specjalny zasiłek opiekuńczy, na podstawie przepisu art 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych*¹⁶,
- koszty obsługi ww. świadczeń i składek ubezpieczenia społecznego.

Zadania te w całości wykonywane były przez MOPS w Przemyślu. Środki otrzymanej dotacji w tym rozdziale budżetowym w całości zostały przekazane przez Prezydenta Miasta do tej jednostki organizacyjnej.

[Dowód, akta kontroli str. 3-48, 92-111]

3) ze środków otrzymanej dotacji sfinansowane zostały wydatki w kwocie 19.288.866,63 zł, z tego:

- 18.128.445,83 zł – świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego (§ 3110),
- 581.744,83 zł – składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy (§ 4110),
- 578.675,97 zł – koszty obsługi ww. świadczeń oraz składek ubezpieczenia społecznego (§ 4010 - § 4700), stanowiące wartość 3% otrzymanej dotacji z budżetu państwa, stosownie do przepisów art. 33 ust. 2a ustawy *o świadczeniach rodzinnych* oraz art. 31 ust. 3 ustawy *o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*.

[Dowód, akta kontroli str. 181-182, 184-205, 241]

Niewykorzystana część dotacji w kwocie 333,37 zł została zwrócona przez Gminę na rachunek budżetu Wojewody w dniach: 31 grudnia 2013 r. – 249,37 zł i 10 stycznia 2014 r. – 84 zł. Kwota zwrotu dotacji wynikała z następujących okoliczności:

- 300 zł – 3% zablokowanych wydatków budżetowych planowanych na pokrycie kosztów obsługi wypłaty świadczeń i składek ubezpieczenia,
- 33,37 zł – braku możliwości wypłaty pełnego świadczenia.

[Dowód, akta kontroli str. 113, 156-168]

Dla porównania, wydatki związane z wypłatą: świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz koszty obsługi tych świadczeń, sfinansowane środkami z dotacji z budżetu państwa w 2011 były niższe i wynosiły 18.689.811,19 zł, natomiast w roku 2012 kształtowały się na podobnym poziomie jak w roku 2013 i wynosiły i 19.289.863,16 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 215-225]

¹⁵ Dz. U. z 2012.r. poz. 1228 ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.

4) Analiza udostępnionych przez MOPS danych dotyczących świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego finansowanych ze środków otrzymanej dotacji z budżetu państwa, wykazała co następuje:

a) w 2013 r. Gmina wypłaciła 100.431 świadczeń rodzinnych, z tego: 45.761 zasiłków rodzinnych, 17.560 dodatków do zasiłków rodzinnych, 402 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, 36.708 świadczeń opiekuńczych. Oprócz świadczeń rodzinnych Gmina wypłaciła 10.125 świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 3.922 składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Razem w 2013 r. ze środków otrzymanej dotacji w rozdz. 85212 Gmina wypłaciła 114.478 świadczeń.

Dla porównania:

- w 2012 r. Gmina wypłaciła 103.609 świadczeń rodzinnych, z tego: 48.187 zasiłków rodzinnych, 18.469 dodatków do zasiłków rodzinnych, 464 jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, 36.489 świadczeń opiekuńczych. Oprócz świadczeń rodzinnych, Gmina wypłaciła 10.125 świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 3.751 składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Razem w 2012 r., ze środków otrzymanej dotacji w rozdz. 85212 Gmina wypłaciła 117.485 świadczeń,
- w 2011 r. Gmina wypłaciła 108.181 świadczeń rodzinnych, z tego: 52.951 zasiłków rodzinnych, 20.400 dodatków do zasiłków rodzinnych, 501 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, 34.329 świadczeń opiekuńczych. Oprócz świadczeń rodzinnych, Gmina wypłaciła 9.978 świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 2.864 składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Razem w 2011 r., ze środków otrzymanej dotacji w rozdz. 85212 Gmina wypłaciła 121.023 świadczenia.

Przeciętna wysokość świadczenia w poszczególnych latach wzrastała i wynosiła w 2011 r. – 134,50 zł, w 2012 r. – 142,50 zł, a w 2013 r. 144,70 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 258-267, 418-467]

Jak wynika z powyższych ustaleń, liczba wypłaconych zasiłków rodzinnych, w analizowanym okresie, zmniejszała się. Według Pani Jadwigi Lis – Zastępcy Dyrektora MOPS, spadek ilości wypłaconych świadczeń spowodowany był wzrostem płacy minimalnej, niżem demograficznym oraz migracją ludności. Wpływ na taką sytuację miał również fakt „zamrożenia” kryterium dochodowego od 2004 r.

[Dowód, akta kontroli str. 405-406]

b) średnia liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w latach: 2011, 2012 i 2013 zmniejszała się i wynosiła odpowiednio: 4.610, 4.547 i 4.384, natomiast średnia liczba osób otrzymujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiła odpowiednio: 776, 794 i 790,

- c) liczba etatów przypisanych do realizacji ww. zadań w 2011 r. wynosiła – 12,42, a w latach 2012-2013 – 11,92,
- d) koszty obsługi świadczeń (wynagrodzenia i wydatki rzeczowe) w analizowanym okresie wzrastały i wynosiły: w 2011 r. – 421.397 zł, w 2012 r. – 419.707 zł, a w 2013 r. – 446.955 zł,

Wskaźnik wysokości dotacji z budżetu państwa na koszty obsługi wypłaty ww. świadczeń, w relacji do wysokości dotacji otrzymanych w rozdz. 85212, w analizowanym okresie wynosił 3%.

Wskaźnik wydatków na obsługę świadczeń rodzinnych ogółem w stosunku do wydatków na świadczenia rodzinne i składki, w analizowanym okresie kształtował się na podobnym poziomie i wynosił od 2,7% do 2,9%.

Koszty obsługi świadczeń w relacji do liczby wypłaconych świadczeń (koszty obsługi jednego świadczenia) w omawianym okresie wynosiły odpowiednio: 3,9 zł, 4,1 zł i 4,5 zł,

- e) liczby wypłaconych świadczeń i składek w relacji do liczby etatów w Gminie, przypisanych do obsługi tych zadań (świadczeń), w 2011 r. wynosiła – 9.744, w 2012 r. – 9.856, a w 2013 r. wynosiła – 9.604,
- f) udział środków dotacji w poniesionych przez Gminę wydatkach związanych z wypłatą świadczeń i składek w rozdz. 85212, w 2013 r. i 2011 r. wynosił – 99,4%, natomiast w 2012 r. – 99,5%,
- g) średnia liczba wypłaconych świadczeń na 1.000 mieszkańców Gminy, w analizowanym okresie zmniejszała się i wynosiła w 2011 r. – 1.667, w 2012 r. – 1.605, a w 2013 r. – 1.569,

Średnia liczba świadczeń przypadających na jedną rodzinę w 2011 r. wynosiła 23,5, natomiast w 2012 r. i 2013 r. liczba ta zmniejszyła się i wynosiła odpowiednio: 22,8 i 22,9,

- h) stan należności Gminy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na koniec 2011 r., 2012 r. i 2013 r. przedstawiał się odpowiednio: 140.635 zł, 201.696 zł i 143.939 zł. W analizowanych latach wskaźnik tych zaległości w stosunku do wydatków na świadczenia rodzinne, przedstawiał się następująco: 1%, 1,4% i 1%,
- i) przeciętna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego w analizowanym okresie wzrastała i wynosiła: w 2011 r. – 325,10 zł, w 2012 r. – 339,70 zł a w 2013 r. – 357,50 zł.

Liczba świadczeń z funduszu na 1000 mieszkańców w analizowanym okresie kształtowała się na podobnym poziomie i wynosiła odpowiednio: 153,8; 156,9 i 158,2.

W analizowanym okresie ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało w 2011 r. – 1% mieszkańców Gminy, a w 2012 r. i 2013 r. – 1,2% mieszkańców.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych (wyegzekwowane) wynosiły w 2011 r. – 389.862 zł, w 2012 r. – 450.964 zł, a w 2013 r. – 447.502 zł.

Wskaźnik kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych, w relacji do wartości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w analizowanych latach wynosił odpowiednio: 12,87%, 13,64%, 12,4%.

- j) wydatki na obsługę wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego w analizowanym okresie wzrastały i wynosiły: w 2011 r. – 46.875 zł, w 2012 r. – 51.260 zł i w 2013 r. – 78.892 zł. Wskaźnik wydatków na obsługę wypłat tych świadczeń, w relacji do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wzrastał i wynosił odpowiednio: 1,4%, 1,5% i 2,2%. Koszty obsługi jednego świadczenia, w analizowanych latach, również wzrastały i wynosiły odpowiednio: 4,70 zł, 5,10 zł i 7,80 zł,
- k) liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego, w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców Gminy, w analizowanym okresie nieznacznie zmniejszała się i wynosiła w 2011 r. – 9; w 2012 r. – 8,8; a w 2013 r. – 8,2,
- l) ilości decyzji ostatecznych, wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Przemyślu, w stosunku do decyzji organu Gminy wydanych w sprawach świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i decyzji wydanych wobec dłużników alimentacyjnych, przedstawiały się następująco:
 - w 2011 r. – 37 decyzji, z tego: 10 pozostawiających w mocy decyzje organu Gminy i 27 uchylających decyzje organu Gminy i przekazujących sprawy do ponownego rozpatrzenia,
 - w 2012 r. – 50 decyzji, z tego: 26 pozostawiających w mocy decyzje organu Gminy, 1 zmieniająca decyzję organu Gminy i 23 uchylające decyzje organu Gminy i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia,
 - w 2013 r. – 54 decyzje, z tego: 16 pozostawiających w mocy decyzje organu Gminy, 38 uchylających decyzje organu Gminy i przekazujących sprawy do ponownego rozpatrzenia.

MOPS oraz Urząd nie posiadają informacji o ilości gospodarstw domowych na terenie Gminy oraz o wysokości średniomiesięcznego dochodu przypadającego na 1 mieszkańca gospodarstwa domowego, otrzymującego świadczenie przed i po jego uzyskaniu, a także nie prowadzą monitoringu w zakresie wpływu świadczeń rodzinnych na sytuację materialną świadczeniobiorców.

[Dowód, akta kontroli str. 258-267, 418-467]

- 5) Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Pani Danuta Wiech wyjaśniła – zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia, realizowane przez MOPS, wpływają na poprawę sytuacji materialnej osób korzystających. Są one wymienione w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Przemyśla na lata 2009-2015, jako element systemu wspierania rodziny – cel 2. „Tworzenie warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem”, cel operacyjny 2.1. „Opieka nad dzieckiem znajdującym się

w środowisku rodzinnym i zagrożonym niedostosowaniem społecznym”, działanie 2.2.1. „Kompleksowa pomoc rodzinie doświadczającej trudności ekonomicznych, wychowawczych i emocjonalnych”.

[Dowód, akta kontroli str. 282-290]

- 6) w latach 2011-2013, w zakresie poprawności realizacji świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego przeprowadzona została jedna kontrola, w dniach 14-17 marca 2011 r., przez Wydział Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Przedmiotowa kontrola, w 4 dokumentacjach stwierdziła nieprawidłowo ustalony czasookres uprawniający do świadczenia pielęgnacyjnego. Zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, uprawnienie do świadczenia pielęgnacyjnego w tych przypadkach powinno zostać ustalone do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływał termin ważności orzeczenia o niepełnosprawności. Kontrola stwierdziła, że stwierdzone nieprawidłowości nie wywołały skutków finansowych, a Dyrektor MOPS podjął odpowiednie działania w celu ich wyeliminowania i wydał w tym zakresie odpowiednie decyzje.

W latach 2011-2013, w Gminie nie były przeprowadzane przez audytora wewnętrznego badania w zakresie wykorzystania dotacji otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. W ramach badań audytowych, przeprowadzonych w 2013 r., dotyczących organizacji systemu pomocy społecznej stwierdzono, że z udzielonego upoważnienia – przez Prezydenta Miasta dla Dyrektora MOPS – nie wynikało bezpośrednio, że jest on uprawniony do prowadzenia spraw związanych z umarzaniem, rozkładaniem na raty lub odraczaniem terminu spłaty nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zgodnie z przyjętym harmonogramem, procedury prowadzenia postępowań w tych sprawach, zostaną opracowane przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu i MOPS w terminie do 28 lutego 2014 r.

W latach 2011-2013 Referat Kontroli Urzędu nie przeprowadzał kontroli w zakresie poprawności wydatków finansowanych ze środków dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej. W okresie tym, 4 jednostki dysponujące środkami dotacji na zadania zlecone, zostały objęte kontrolami, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykorzystania tych dotacji.

[Dowód, akta kontroli str. 260-272, 277-281]

- 7) w latach 2011 – 2013 r. do Urzędu i MOPS wpłynęło 13 skarg (interwencji) dotyczących świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dotyczyły one przede wszystkim terminowości wypłaty świadczeń, kompetencji pracowników MOPS, okresu przyznania świadczeń, odmowy wypłaty świadczeń, odmowy umorzenia należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń. Wszystkie skargi zostały rozpatrzone, a do interweniujących wysłano pisma informujące o sposobie ich załatwienia i o podjętych działaniach.

[Dowód, akta kontroli str. 258-267, 291]

2.4.2. Dotacja przekazana w ramach rozdz. 85195 – *Pozostała działalność*:

- 1) w informacjach Wojewody Podkarpackiego o kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej oraz w ustawie budżetowej na 2013 r., dotacja ta nie była przewidziana. Plan dotacji został ustalony decyzją Wojewody nr 105 z dnia 14 listopada 2013 r. w kwocie 5.015 zł i do końca roku nie uległ zmianie,
- 2) ze środków dotacji finansowane były koszty wydawania przez Prezydenta Miasta decyzji w sprawach świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, spełniającym kryterium dochodowe (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*¹⁷). Zadanie to realizowane było przez MOPS. Środki otrzymanej dotacji w tym rozdziale budżetowym zostały przekazane przez Prezydenta Miasta do tej jednostki organizacyjnej.

Z otrzymanej dotacji sfinansowano wydatki w kwocie 4.977,19 zł. Niewykorzystaną część 37,81 zł, Gmina zwróciła na rachunek budżetu Wojewody Podkarpackiego 31 grudnia 2013 r.

[Dowód, akta kontroli str. 3-17, 45,100, 156-159]

Dla porównania, dotacja przyznana na finansowanie kosztów wydawania decyzji potwierdzających prawo do opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni w 2012 r. była niższa i wynosiła 3.380 zł, z czego wykorzystano 3.358,58 zł. W 2011 r. Gmina nie otrzymała z budżetu państwa dotacji na realizację tego zadania.

[Dowód, akta kontroli str. 184-202, 215-225, 297-299]

- 3) analiza udostępnionych przez MOPS danych dotyczących decyzji w sprawach ustalenia prawa do opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, wykazała co następuje:
 - a) dokumenty dotyczące ustalania prawa do opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, przechowywane były w MOPS,
 - b) w 2013 r., 113 osobom MOPS przyznał prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, co w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców stanowiło wskaźnik 1,80. W okresie tym 2 osoby zostały objęte dwukrotnie tą formą pomocy.

W latach poprzednich, liczba osób którym przyznane zostało prawo do świadczeń zdrowotnych była niższa i wynosiła: w 2012 r. – 63 osoby, a w 2011 r. – 50 osób, co w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców stanowiło odpowiednio: 1,00 i 0,77.

W 2012 r. 4 osoby otrzymały tę pomoc dwukrotnie, natomiast w 2011 r. wszystkie osoby otrzymały świadczenia jednokrotnie. Wartość dotacji w przeliczeniu na jedną decyzję wydaną w latach 2013 i 2012 wynosiła odpowiednio: 37,71 zł i 38,85 zł.
 - c) jak wyjaśnił Pan Tomasz Baran – Dyrektor MOPS, decydującym czynnikiem mającym wpływ na znaczny przyrost w 2013 r. liczby osób, którym

¹⁷ Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 ze zm.

przyznano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, miało wejście w życie z dniem 1 października 2012 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej¹⁸, na podstawie którego podwyższono kryteria dochodowe dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej,

d) zgodnie z przepisem art. 54 ust. 3 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy wydaje się po:

- przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy o pomocy społecznej, w wyniku przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W latach 2011 – 2013 Dyrektor MOPS wydał 132 decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej, które nie zostały poprzedzone rodzinnymi wywiadami środowiskowymi, z tego: w 2013 – 61 decyzji, w 2012 r. – 37 i w 2011 r. – 34. Według Dyrektora MOPS, najczęstszymi przyczynami braku możliwości przeprowadzenia wywiadu środowiskowego były: brak zgody strony, nieobecność strony i brak możliwości ustalenia faktycznego miejsca pobytu, wyjazdu za granicę RP.

[Dowód, akta kontroli str. 295-307]

Dyrektor MOPS, składając wyjaśnienia w sprawie decyzji przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych w sytuacji, gdy nie zostały przeprowadzone rodzinne wywiady środowiskowe wyjaśnił m. in., że zgodnie z linią orzecniczą reprezentowaną przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Przemyślu oraz sądy administracyjne, decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej powinny być wydane i brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego nie stanowi przesłanki wydania decyzji odmownej. Dyrektor MOPS zwrócił uwagę, iż w 2009 r. wydał 3 decyzje odmawiające potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia wywiadów środowiskowych. Decyzje te zostały uchylone przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Przemyślu, które stwierdziło, że obowiązujące przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie dopuszczają możliwości odmawiania potwierdzenia prawa do świadczeń z powodu trudności, czy niemożności przeprowadzenia wywiadu ze świadczeniobiorcą. Według SKO organ może odmówić potwierdzenia prawa do świadczeń tylko w ściśle określonych przypadkach, np. gdyby dochód świadczeniobiorcy przekraczał obowiązujące kryterium dochodowe lub gdyby wystąpiły przesłanki, o których mowa w art 12 ustawy o pomocy społecznej. Dyrektor MOPS stwierdził, iż identyczną linię orzecniczą reprezentują sądy administracyjne, które w wyrokach

¹⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 823.

jednoznacznie wskazują, że brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego nie stanowi przesłanki do wydawania decyzji odmawiających potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

[Dowód, akta kontroli str. 300-303, 308-321]

Prezydent Miasta, składając wyjaśnienia w sprawie decyzji przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych w sytuacjach, gdy nie zostały przeprowadzone rodzinne wywiady środowiskowe, przedstawił takie same argumenty jak Dyrektor MOPS.

[Dowód, akta kontroli str. 387-392, 308-321]

- e) w roku 2013 procentowy udział decyzji odmownych w stosunku do ogółem wszystkich wydanych w tym okresie decyzji w sprawach świadczeń opieki zdrowotnej, wynosił 13%. W latach 2011 – 2012 wskaźnik ten był wyższy i wynosił 23%.

Jak podał Dyrektor MOPS spadek powyższego wskaźnika w 2013 r. w porównaniu do lat wcześniejszych, wynikał przede wszystkim z wejścia w życie powołanego wcześniej, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie *zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej*,

- f) w latach 2011 – 2013 nie wnoszono odwołań od decyzji Prezydenta Miasta, wydanych w sprawach świadczeń opieki zdrowotnej,
- g) w latach 2011 – 2013 nie przeprowadzono kontroli zewnętrznej ani badań audytowych w zakresie poprawności wydawania decyzji w sprawach świadczeń opieki zdrowotnej. W okresie tym nie było skarg i wniosków dotyczących tej formy pomocy.

[Dowód, akta kontroli str. 294-299]

2.4.3. Dotacja przekazana w ramach § 2110 rozdz. 75411 – *Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej*:

- 1) w informacji Wojewody Podkarpackiego o kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, przewidzianych projektem ustawy budżetowej na 2013 r, plan ww. dotacji wynosił 7.730.000 zł. W informacji Wojewody, o kwotach dotacji przewidzianych w ustawie budżetowej na 2013 r, plan tej dotacji został zwiększony do kwoty 7.868.596 zł. W trakcie 2013 r. plan dotacji z budżetu państwa w tym rozdziale budżetowym był kilkakrotnie zwiększany i na koniec roku wynosił 8.459.724 zł. Decyzją z dnia 10 grudnia 2013 r. Wojewoda Podkarpacki dokonał blokady planu wydatków budżetu państwa w tym rozdziale budżetowym na kwotę 2.071 zł. Kwota otrzymanej dotacji wynosiła 8.457.653 zł,
- 2) ze środków dotacji finansowane były koszty funkcjonowania KM PSP, które w 2013 r, wynosiły 8.457.641,52 zł. Otrzymana dotacja w całości została przekazana przez Prezydenta Miasta do tej jednostki organizacyjnej.

Niewykorzystaną część dotacji – 11,48 zł – Gmina zwróciła na rachunek budżetu Wojewody Podkarpackiego 31 grudnia 2013 r.

[Dowód, akta kontroli str. 3-48, 112, 94, 156-159]

Dla porównania, dotacje na finansowanie kosztów funkcjonowania KM PSP w latach 2012 i 2011 były niższe i wynosiły odpowiednio: 8.045.365 zł i 7.906.329 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 184-205, 215-225]

3) Analiza udostępnionych przez KM PSP informacji dotyczących funkcjonowania tej jednostki, wykazała co następuje:

- a) w latach 2013, 2012 i 2011 średnioroczne zatrudnienie w KM PSP, w przeliczeniu na etaty, kształtowało się na podobnym poziomie i wynosiło odpowiednio: 125,74, 124,80 i 124,03.

W 2013 r. w Komendzie było 121,74 etatów funkcjonariuszy, a w 2012 r. etatów tych było 120,80. W latach 2012-2013 Komenda posiadała 2 etaty pracowników tworzących korpus służby cywilnej i 2 etaty pracowników niebędących członkami służby cywilnej.

W 2011 r. zatrudnienie kształtowało się następująco: 120,1 etatów funkcjonariuszy, 1,9 etatu pracowników tworzących korpus służby cywilnej i 2 etaty pracowników niebędących członkami służby cywilnej,

- b) wydatki na wynagrodzenia w 2013 r. wynosiły 6.894.236,53 zł, z tego: uposażenie funkcjonariuszy – 5.640.179,78 zł, pozostałe należności (nagrody, odprawy, nagrody jubileuszowe) – 641.835,21 zł, dodatkowe uposażenie roczne dla funkcjonariuszy – 461.016,84 zł, wynagrodzenie pracowników administracyjnych – 141.895,18 zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników administracyjnych – 9.309,52 zł.

Wydatki na wynagrodzenia w 2012 r. wynosiły 6.486.067,72 zł z tego: uposażenie funkcjonariuszy, pozostałe należności dla funkcjonariuszy i dodatkowe uposażenie roczne dla funkcjonariuszy wynosiło 6.351.622,05 zł, wynagrodzenie pracowników administracyjnych i dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników administracyjnych wynosiło 134.445,67 zł.

Wydatki na wynagrodzenia w 2011 r. wynosiły 6.327.706,49 zł z tego: uposażenie funkcjonariuszy, pozostałe należności dla funkcjonariuszy i dodatkowe uposażenie roczne dla funkcjonariuszy wynosiło 6.196.141,98 zł, wynagrodzenie pracowników administracyjnych i dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników administracyjnych wynosiło 131.564,51 zł,

- c) statystyka interwencji Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych KM PSP przedstawiała się następująco:

- w 2013 r. – wyjazdy ogółem – 934, z tego: pożary – 329, miejscowe zagrożenia – 570, alarmy fałszywe – 35,
- w 2012 r. – wyjazdy ogółem – 1006, z tego: pożary – 464, miejscowe zagrożenia – 517, alarmy fałszywe – 25,

- w 2011 r. – wyjazdy ogółem – 835, z tego: pożary – 318, miejscowe zagrożenia – 484, alarmy fałszywe – 33.

[Dowód, akta kontroli str. 322-325]

2.4.4. Dotacja przekazana w ramach § 6410 rozdz. 75411 – *Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej*:

- 1) w informacjach Wojewody Podkarpackiego o kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej oraz w ustawie budżetowej na 2013 r, dotacja ta nie była przewidziana. Plan dotacji został ustalony decyzją Wojewody nr 60 z dnia 20 sierpnia 2013 r. w kwocie 30.000 zł i do końca roku nie uległ zmianie. W kontroli ustalono, że Wojewoda w 2013 r. przekazał Gminie dotację 29.944 zł, tj. kwotę niższą o 56 zł niż określoną planem,
- 2) dotacja została przekazana przez Wojewodę z przeznaczeniem dla KM PSP na dofinansowanie zakupu specjalnego samochodu, do przewozu grup ratowniczych. Prezydent Miasta otrzymaną dotację przekazał do tej jednostki organizacyjnej,

[Dowód, akta kontroli str. 3-8, 31, 94, 184-206]

- 3) analiza udostępnionych przez KM PSP dokumentów dotyczących zakupu przedmiotowego samochodu, wykazała co następuje:
 - a) zakup samochodu przez KM PSP poprzedzono przetargiem nieograniczonym przeprowadzonym wg zasad określonych ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹⁹. Przetarg został ogłoszony w Biuletynie Zamówień Publicznych 29 sierpnia 2013 r. Termin wykonania zamówienia określono na 26 listopada 2013 r. Kryterium oceny ofert stanowiła cena – 100%,
 - b) przetarg odbył się (otwarcie ofert) 9 września 2013 r. Do przetargu wpłynęła jedna oferta firmy Auto Motive sp. z o.o. w Zgłobicach, na kwotę 109.944 zł. W dniu 12 września 2013 r. pomiędzy KM PSP a ww. Wykonawcą, na warunkach określonych przetargiem, zawarta została umowa na dostawę przedmiotowego samochodu w terminie do 26 listopada 2013 r. Ogłoszenie o udzielaniu zamówienia zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 17 września 2013 r.,
 - c) faktura za zakup samochodu na kwotę 109.944 zł, została wystawiona przez Wykonawcę 23 grudnia 2013 r. KM PSP fakturę tę zapłaciła 30 grudnia 2013 r. Środki finansowe pochodziły z następujących źródeł:
 - 80.000 zł – z Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie,
 - 29.944 zł – z dotacji celowej z budżetu państwa,

[Dowód, akta kontroli str. 326-355, 468-470]

¹⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.

- d) przepis art 4 ust. 1 pkt 7 ustawy o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego* stanowi, że źródłem własnym dochodów gminy jest 5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Zgodnie z art. 255 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*, zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową (...).

Omawiane zamówienie nie zostało wykonane terminowo w stosunku do postanowień zawartej umowy. Dostawa samochodu nastąpiła 23 grudnia 2013 r., tj. 26 dni po wymaganym terminie. Zgodnie z postanowieniami umowy, KM PSP naliczyła Wykonawcy kary za nieterminowe wykonanie zamówienia, w kwocie 14.292,72 zł. Naliczona kara została wpłacona przez Wykonawcę na rachunek Komendy 27 stycznia 2014 r., a 30 stycznia 2014 r. kwota ta została przekazana przez KM PSP do budżetu Gminy. W dniu 13 lutego 2014 r. Gmina pobraną karę, w pełnej wysokości, przekazała do budżetu Wojewody Podkarpackiego tytułem „dochody Skarbu Państwa 75011 § 0970 – kara umowna, zakup samochodu”.

[Dowód, akta kontroli str. 341-347, 354-371]

W ocenie NIK, pobrana kara umowna, jako dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, stosownie do wyżej powołanych przepisów prawnych, powinna zostać przekazana:

- w 95% - w kwocie 13.578,08 zł, na dochody budżetu państwa,
- w 5% - w kwocie 714,64 zł, na dochody budżetu Gminy.

Prezydent Miasta w sprawie kary przekazanej na dochody budżetu państwa wyjaśnił m.in., że Gmina nigdy wcześniej nie otrzymywała takiego rodzaju dochodów i były wątpliwości jak pobrany dochód zakwalifikować. KM PSP zwracała się z pytaniami telefonicznymi do Wojewody i w związku z brakiem odpowiedzi, uznając że jednostka ta w całości jest finansowana z budżetu Wojewody, postanowiono naliczone kary (jako dochody z lat ubiegłych) przekazać do budżetu państwa.

[Dowód, akta kontroli str. 387-392]

2.4.5. Dotacja przekazana w rozdz. 75478 – *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*:

- 1) plan dotacji został ustalony decyzją Wojewody nr 83 z dnia 15 października 2013 r. w kwocie 1.972 zł i do końca roku nie uległ zmianie. Dotacja ta została

przekazana z przeznaczeniem na odtworzenie sprzętu zniszczonego lub uszkodzonego podczas prowadzonych działań związanych z usuwaniem skutków wichur i nawałnic w okresie maj-lipiec 2013 r. oraz na pokrycie kosztów zakupu materiałów i usług poniesionych w ich trakcie przez jednostki organizacyjne PSP. Prezydent Miasta otrzymaną dotację przekazał do KM PSP,

- 2) w kontroli ustalono, że ze środków przedmiotowej dotacji sfinansowano w części zakupy paliwa dokonane przez KM PSP w czerwcu i lipcu 2013 r. W księgach rachunkowych Komendy przeksięgowano koszty i wydatki z rozdz. 75411 § 4210 do rozdz. 75478 § 4210, w kwocie równej otrzymanej dotacji.

[Dowód, akta kontroli str. 372-386]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Błędą ewidencję księgową wydatków i kosztów dotyczących zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych w rozdz. 75011 – *Urzędy wojewódzkie*. Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż ewidencjonowanie wydatków i kosztów tych zadań do wysokości otrzymanej dotacji z budżetu państwa nie przedstawia rzeczywistych wydatków poniesionych przez Gminę na ten cel. Sprawozdania budżetowe Rb-28S i Rb-50 sporządzone na podstawie tak prowadzonej ewidencji księgowej, nie wykazują rzeczywistych wydatków (kosztów) wykonania tych zadań, oraz że Gmina dofinansowała ich realizację środkami własnymi. W ocenie NIK, klasyfikacja wydatków i kosztów powinna być dokonywana w oparciu o ich rodzaje oraz rodzaje zadań jakich one dotyczą i nie powinna być uzależniona od źródeł ich finansowania.
2. Błędnie rozliczone dochody budżetowe, pobrane tytułem kary umownej za nieterminową dostawę samochodu specjalnego do przewozu grup ratowniczych KM PSP. Pobrana kara w całości została przekazana przez Gminę na dochody budżetu państwa. Stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* i art. 255 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych*, dochody te powinny zostać przekazane na dochody budżetu państwa w wysokości 95% i na dochody budżetu Gminy w wysokości 5%.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Gmina w 2013 r. dofinansowała środkami własnymi zadania z zakresu administracji rządowej, realizowane w rozdz. 75011 *Urzędy wojewódzkie*, kwotą 1.053.893,62 zł. Mimo tak znaczącego dofinansowania przedmiotowych zadań, Gmina w 2013 r. oraz w latach poprzednich (2011-2012), nie występowała do Wojewody o dodatkowe środki z budżetu państwa na finansowanie tych zadań. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zgodnie z przepisem art. 49 ust. 6 ustawy *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*, Gminie przysługuje prawo dochodzenia w postępowaniu sądowym, należnych dotacji z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Sprawozdawczość budżetowa.

Opis stanu
faktycznego

Zbiorcze sprawozdania budżetowe Gminy Rb-50 o dotacjach i o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, za okres IV kwartałów 2013 r.:

- w zakresie otrzymanych dotacji, zostało sporządzone na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych Urzędu,
- w zakresie wydatków rozdz.: 71015, 75411, 75478, 80195, 85156, 85195, 85201, 85212, 85213, 85219, 85295 i 85321, zostało sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek organizacyjnych Gminy realizujących zadania z zakresu administracji rządowej,
- w zakresie wydatków rozdz.: 01095, 70005, 71013, 75011, 75045, 75101, 85203, 85228 i 85415, zostało sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych Urzędu.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-50, w terminie określonym w załączniku Nr 44 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁰, Gmina przekazała do Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie i do Delegatury NIK w Rzeszowie, a sprawozdanie w części dotyczącej rozdz. 75101, dodatkowo do Krajowego Biura Wyborczego w Przemyślu.

[Dowód, akta kontroli str. 184-214, 396]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, działalność w badanym obszarze.

4. Płatności i dotacje na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich w ramach zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Opis stanu
faktycznego

W 2013 r. Gmina nie realizowała projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, w zakresie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

[Dowód, akta kontroli str. 397-404]

²⁰ Dz. U. Nr 20 poz. 103

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²¹, wnosi o:

- podjęcie działań mających na celu ewidencjonowanie w rozdz. 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, pełnych kosztów i wydatków zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych w ramach tego rozdziału budżetowego,
- dokonywanie rozliczeń dochodów budżetowych, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, na dochody budżetu państwa i dochody budżetu gminy, stosownie do postanowień przepisów art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia

2014 r.

Kontroler
Roman Chrzęszcz
Główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
Podpis

.....
Podpis

²¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

